

SIRKKA AHONEN

Suomalaisuuden monet myytit

KANSALLINEN KATSE HISTORIAN KIRJOISSA

Gaudeamus

VERTAISARVIOITU
KOLLEGIALT GRANSKAD
PEER-REVIEWED
www.tsv.fi/tunnus

Suomen Tietokirjailijat ry on tukenut teoksen kirjoittamista.

Copyright © 2017 Tekijä ja Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kansi: Heikki Rönkkö

KL: 92.7 • UDK: 948.0

ISBN 978-952-495-430-3

Painopaikka: Printon Trükikoda, Tallinna 2017

Sisällys

JOHDANTO: SUOMALAISTEN OMAKUVA, MYYTIT JA OPPIKIRJASUKUPOLVET	9
1 KANSAKUNNAN RAKENTAMINEN MYYTEILLE	20
2 VUODEN 1945 OPPIKIRJAPUHDISTUS JA IRTIOTTO KANSALLISMIELISYYDESTÄ	44
3 SUOMALAIKUUDEN MYYTIT OPPIKIRJOISSA	49
<i>Yhteinen alkukoti ja suuri vaellus</i>	52
<i>Kohtalona kansallisvaltio</i>	58
<i>Selviytyjäkansa</i>	75
<i>Tasa-arvoinen kansa</i>	96
<i>Suomi osana Eurooppaa</i>	115
<i>Soturikansasta rauhanvartijaksi</i>	134
<i>Miten myytit ovat kestäneet aikaa?</i>	154
4 MYYTIT, HISTORIAN KÄYTTÖ JA HISTORIANOPETUKSEN POLITIIKKA	156
<i>Hyvä kertomus syntyy moraalista ja myyteistä</i>	156
<i>Yhteisön suhde historiaansa</i>	167
<i>Historianopetuksen politiikka ja sen valveutunut vastustus</i>	175
5 MUUTTUVAA MAAILMAA JA MUUTTUVAA SUOMALAIKUUS	194
6 HISTORIAA ILMAN KANSAKUNNAN KEHYSTÄ?	203
Viitteet	217
Lähteet ja kirjallisuus	219
Kuvalähteet	229
LIITE 1. Suomen historian myyttisiksi muodostuneet tapahtumat	230
LIITE 2. <i>Sven Dufva</i>	232
Henkilöhakemisto	237
Asiahakemisto	241